

ДО

**ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ**

СТАНОВИЩЕ

от Съюза на съдиите в България относно Наредба за организацията и дейността на
Съвета за партньорство към Висшия съдебен съвет

Уважаеми дами и господа магистрати,

Във връзка с предложената за обществено обсъждане Наредба за организацията и дейността на Съвета за партньорство към Висшия съдебен съвет („Наредбата“), моля да вземете предвид становището на Съюза на съдиите в България. Съгласно данните от публикуваните на интернет страницата на ВСС декларации по чл. 195а, ал. 1 от ЗСВ декларации на съдии, ССБ отговаря на критериите за членство в Съвета за партньорство, поради което и се явяваме заинтересовани от разпоредбите на Наредбата.¹

I. ДЕЙНОСТ И КОМПЕТЕНТНОСТ НА СЪВЕТА

Възможността представители на професионалните организации на магистрати, както и представителите на останалите магистрати да изразяват становища по важни за съдебната система въпроси е същностен за оптималното функциониране на процесите по изработване на добри решения. В тази връзка считаме, че е съществено правилата за работа на Съвета за партньорство („Съвета“) да бъдат конкретизирани чрез изброяване на случаите, в които допитването на ВСС до Съвета ще бъде не само желателно, но и задължително. От Съюза на съдиите в България („ССБ“) намираме, че такива въпроси са приемането на бюджета на съдебната власт (чл. 30, ал. 2, т. 1 от ЗСВ), организирането на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите (чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗСВ), съдебната карта (чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗСВ), възнагражденията на магистратите (чл. 30, ал.

---

¹ Съгласно обобщение на декларациите по чл. 195а, ал. 1 от ЗСВ, направено от нашата организация, членство в Съюза на съдиите в България са декларирали 527 съдии, членство в Асоциация на българските административни съдии – 224 съдии, а членство в Българска съдийска асоциация 181 колеги

2, т. 10 от ЗСВ), изготвяне на годишен доклад за независимостта и прозрачността на дейността на органите на съдебната власт (чл. 30, ал. 2, т. 12 от ЗСВ), организацията на дейността на системата от органи на съда или прокуратурата (чл. 30, ал. 5, т. 5 от ЗСВ), определянето на броя на съдебните райони и седалищата на районните, окръжните, административните и апелативните съдилища и съответните прокуратури (чл. 30, ал. 5, т. 6 от ЗСВ), определянето на броя на съдиите, прокурорите и следователите във всички съдилища, прокуратури и следствени отдели (чл. 30, ал. 5, т. 7 от ЗСВ), сключването на застрахователните договори по чл. 224, ал. 2 от ЗСВ. Така изброените правомощия на ВСС са пряко свързани с професионалния статут на съдиите и поради това са и пряко свързани с интересите, в защита на които магистратите се обединяват в професионални организации. В тази връзка възможността професионалните организации на магистратите да вземат участие в дискусии по тези въпроси, както и да предоставят становища, ще бъде в полза на взимането на по-добри решения. Също така това са и въпроси, чието обсъждане в рамките на разширения формат на Съвета ще доведе до по-градивни дискусии, в по-широк кръг на представители на магистратите и това ще допринесе за по-легитимни решения по тези съществени въпроси. Вземането на решения по тези въпроси засяга цялата магистратска общност и поради тази причина следва да се търсят начини за постигане на широка представителност. Така, чрез въвеждането на механизъм за задължително съгласуване между ВСС и Съвета ще се установи един устойчив комуникационен канал.

Систематично изричното предвиждане на компетентността на Съвета да дава становища по горепосочените теми може да се вмести в рамките на Глава четвърта като разпоредбата на чл. 8, т. 3 относно изготвяне на становища в рамките на съгласувателните процедури при обсъждане на промени в законодателството, които засягат съдебната власт може да се обособи като отделна алинея със самостоятелни точки към нея.

II. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ДЕКЛАРИРАНЕ НА ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

В чл. 4, ал. 2 от Наредбата се посочва, че представителите по чл. 3, т. 2 кандидатстват за членство в Съвета като подават в писмен вид заявление и документ, наред с актуална информация за членския състав на организацията. Считаме, че при наличието на официален публичен регистър на принадлежността на магистратите към организации, въвеждането на изискване за допълнително деклариране на членския състав е излишна административна тежест върху организациите. Това изискване противоречи и на предлаганата в проекта за Наредба разпоредба на чл. 3, т. 2, според която членският състав на организациите, имащи право да членуват в Съвета за партньорство се определя съобразно данните от декларациите по чл. 195а, ал. 1 от ЗСВ. В допълнение бихме искали да отбележим, че по този начин се създава двойно задължение за деклариране, към една и съща институция, на една и съща информация и в съответствие с принципите на съвременната администрация, движението на такава информация би следвало да става служебно, а не да се вменява като задължение на отделните лица.

III. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА МАГИСТРАТИТЕ

Считаме, че уреждането на въпроса с представителността на магистратите, които не членуват в организациите по т. 2 е непоследователен, създава условия за неравнопоставеност между членовете на Съвета и следва да се ревизира. На първо място считаме, че конструкцията, според която кандидатите се самопредлагат и впоследствие са селектирани чрез жребий, не предполага установяването на реална представителна връзка между представляващ и представлявани. Сама по себе си, липсата на представителна връзка е значителен проблем, но тя поражда и редица други трудности. Докато представителите на професионалните организации представят становищата си от името на своите организации и отговарят пред своите членове, то такава връзка на отчетност липсва при избраните чрез жребий членове на Съвета. Също така, докато представителите на професионалните организации са избрани след вътрешен за всяка организация ред и чрез този избор е създадена съответната представителна връзка, то при членовете на Съвета, подбрани чрез жребий, основанието за изграждане на връзка е самопредлагане и жребий, което създава неравнопоставеност. Докато в единия случай зад определен представител стоят определяемо количество представлявани, които са изразили своето доверие, чрез избор, зад избраните чрез жребий членове на Съвета стои единствено тяхното собствено доверие, изразено чрез самопредлагането. Наред с това, неравнопоставеност се създава и от обстоятелството, че професионалните организации са обвързани да демонстрират представителност в размер на най-малко 5% от всички съдии, докато избраните чрез жребий членове на Съвета ще представляват на практика единствено себе си. Практиката на създаване и функциониране на подобни съвети познава различни варианти на законодателни решения на аналогични ситуации. В някои е възприет подход за конструиране на състава на съветите чрез гласуване на общо събрание на съответния орган. Считаме, че законодателно решение, което предвижда събирането на подкрепа за даден кандидат на общо събрание на съответния съд е приложимо и подходящо. Така е разрешен и въпросът за представители на нечленуващи в синдикални организации в уредбата на Съвет за социално партньорство към Министерство на вътрешните работи². Друг възможен подход е събиране на подписка от определен брой нечленуващи в организации съдии, аналогичен с броя, изискван за представителите на професионалните организации. Но какъвто и подход да се възприеме, той следва да е подчинен на принципа за установяване на реално, а не фиктивно представителство.

В чл. 7 от Наредбата е предвидено, че член на Съвета може да бъде изключен автоматично при немотивирано отсъствие. Не би следвало да се предвижда възможност за намаляване или елиминиране на представителността на дадена организация или на дадена група, нечленуващи в професионална организация магистрати заради недобросъвестно отношение на техния представител. Вместо това следва да се предвиди механизъм за предупреждение и информиране на съответната организация и инициране на замяната на недобросъвестния представител.

В чл. 12 на Наредбата е предвидена възможност, в случай че постоянен представител е в невъзможност да присъства, организацията да изпрати друг надлежно упълномощен представител. Доколкото вътрешните механизми на всяка организация са различни и могат да варират от гласуване на всички членове на общо събрание до решение на управителния орган, то механизмът за надлежно упълномощаване може да е

---

²https://www.mvr.bg/docs/librariesprovider69/%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8-%D0%BE%D1%82-%D1%81%D1%8A%D0%B2%D0%B5%D1%82%D1%8A%D1%82/e297818c-pravila_08_04_2015pdf.pdf

по-времеемък или по-кратък. И доколкото непредвиденото отсъствие на даден постоянен член може да се случи в последния възможен момент преди провеждане на заседание на Съвета, то е напълно възможно надлежният механизъм за упълномощаване да не може да бъде задвижен и завършен навреме. Поради тази причина предлагаме това решение да се преосмисли в насока на това да се посочват постоянни и резервни представители. Друг възможен вариант, който също би могъл да бъде предвиден е заместването да става по изрично пълномощно от самия представител³.

Чл. 6 от Наредбата гарантира, че един от двамата съпредседатели на съвета ще е избран член на ВСС. Така предвидена, разпоредбата не изключва възможността и другият да е избран член на ВСС. Поради тази причина считаме, че е разумно да се предвиди гаранция, че другия съпредседател задължително ще бъде представител на професионалните организации или на нечленуващите в такива магистрати.

IV. СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛИ

В проекта на Наредбата не е предвидено воденето и съхранението на подробни стенографски протоколи от заседанията на Съвета. Независимо, че воденето на пълен стенографски протокол е свързано със значителни средства и време, считаме, че сигурността и приемствеността, която се гарантира от воденето на пълни стенографски протоколи е изцяло в полза на магистратската общност. Воденето и съхранението на публично достъпни стенографски протоколи е гаранция както за устойчивото и последователно вземане на решения, така и за изграждането на по-аргументирани позиции. В полза е както за обществения дебат по значими въпроси, така и за магистратските общности при изграждането на вътрешно-системната политика. В допълнение наличието на подробни стенографски протоколи елиминира възможностите за разнопосочна интерпретация и обезпечава институционалната памет.

V. РАБОТА ПО ВЪПРОСИ ОТ КОМПЕТЕНТНОСТТА НА ПЛЕНУМА И НА ОТДЕЛНИТЕ КОЛЕГИИ

В Наредбата липсва и систематична уредба за процедурни правила в случай, че дадени разисквания не са от компетентността на Пленума, а на отделните колегии. Считаме, че такива правила следва да са част от нея поради особеното естество на организацията на работата на ВСС. Тъй като не е в интерес на магистратската общност, да отпаднат въпроси, важни за дадено съсловие, единствено поради причината, че не са от компетентността на Пленума.

гр. София,
15.03.2018 г.

Атанас Атанасов
Председател на УС на ССБ

---

³ Така е предвидено в чл. 5, ал. 2 от Правилника на Висшия медицински съвет